

شایعه هفتمین تغییر در کابینه دولت نهم، تغییر وزیر اقتصاد، چندی پیش به واقعیت تبدیل شد

...وروز هفتم

امیر هاشم زاده

به کسی اجازه می‌دهد مجری سیاست‌هایی باشد که می‌داند اشتباه و به ضرر مملکت است؟ اگر وی عرصه را برای فعالیت تنگ می‌دید، دلیل برای ادامه وجود داشت؟ مخصوص که این گونه برمی‌آید که وی مجبور به استعفا شده و استعفا مدنظر خودش نبوده است. یعنی با وجود انتقاداتی که وی داشت، اما باز هم اگر امکانش را می‌یافت، به کار در پستش ادامه می‌داد.

داوود دانش جعفری در سال در تهران متولد شد. وی در سال مدرک کارشناسی عمران خود را از دانشکده مهندسی دانشگاه کشمیر هندوستان کسب نمود. وی سپس در سال در رشته کارشناسی ارشد اقتصاد فارغ التحصیل شد. دانش جعفری دکترای خود را سال از دانشکده اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی کسب نمود. وی از فرمانده کل قوا به دلیل فعالیت‌های مهندسی مرتبط با رفع محاصره آبادان (عملیات ثامن الائمه) نشان فتح اخذ نموده است. او همچنین به زبان انگلیسی تسلط و با زبان‌های ترکی آذری، هندی و عربی آشنایی دارد. دانش جعفری در سال به عنوان مدیر اجرایی نمونه‌ی کشور انتخاب شده است.

محمود احمدی‌نژاد در تاریخ مرداد وی را برای تصدی وزارت امور اقتصاد و دارایی به مجلس معرفی کرد. وی با رای موافق به سمت وزارت اقتصاد دولت احمدی‌نژاد رسید. دانش جعفری یکی از معدود وزیران دولت نهم بود که رای

آتش به من اندر زن و آثم بستان
بغضش را شکست.

فردای روز تودیع، اغلب کارشناسان و صاحب‌نظران از شجاعت دانش جعفری سخن راندند و حرف‌های او را برای اولین بار طی این ۳ سال گذشته، برخاسته از نظرات کارشناسی‌اش بدانند. اما منتقدان او، دو گونه بودند. یکی اعضای دولت نهم و دیگری منتقدان دولت نهم. نزدیکان و طرفداران دولت نهم، مشکلات اقتصادی کنونی بخصوص تورم را نتیجه سیاست‌های اشتباه دانش جعفری دانستند. به همین دلیل نیز روزنامه‌ها و سایت‌های نزدیک به دولت، بر چنین تحلیل‌هایی تاکید داشتند. اما عده‌ای دیگر که سخنان وزیر اسبق اقتصاد در روز تودیع را درست می‌دانند، اعتقاد دارند که وی این مسایل را دیر در میان گذاشته است. این عده می‌دانند که دانش جعفری استاد اقتصاد می‌باشد و بر الفبای اقتصادی کاملاً آشنا است. از این رو اجرای سیاست‌هایی که با الفبای اقتصادی در تناقض است، نمی‌توانسته جزو نظرات وی باشد، اما مخالفت جدی هم از او ندیدند. آنان اعتقاد دارند که دانش جعفری در بسیاری از تصمیمات مانند قضیه سازمان مدیریت می‌توانسته مخالفت‌های جدی از خود بروز دهد، اما وزیر اسبق به سکوت اکتفا کرده بود. سوال آنان این است: آیا تعهد و اخلاق حرفه‌ای

داوود دانش جعفری از سمت وزیر اقتصاد دولت نهم استعفا داد. این خبری بود که چندی پیش همه روزنامه‌ها و خبرگزاری‌ها آن را منعکس کرده بودند. سخنان وی در روز تودیع، پایانی بود بر انتقادات وی به سیاست‌های اقتصادی دولت نهم که شروع ابتدای جلسه تودیع بود. بنابراین فاصله میان شروع و پایان انتقادات مهمترین وزیر اقتصادی دولت نهم، چند دقیقه هم به طول نکشید. مساله‌ای که اصلاً قابل پیش‌بینی نبود.

انتظار همگان بر این بود که وی نیز همانند ۶ وزیر قبلی دولت نهم که مجبور به استعفا شدند، سخنانی محافظه‌کارانه و بعضاً در حمایت از دولت بر زبان جاری سازد. اما دانش جعفری که سمت استاد دانشگاهی را به یدک می‌کشد، گویا می‌خواست اعتبارش را حداقل در دانشگاه محل تدریسش یعنی علامه طباطبایی حفظ نماید. همین بود که از سیاست‌های اقتصادی دولت نهم برات جست و همانند اغلب کارشناسان مستقل اقتصادی، تورم موجود را نتیجه‌ی طبیعی سیاست‌های دولت نهم بدانند. از لجبازی‌های دولت با افراد رقیبش سخن برانند و در نهایت با شعر ای دوست قبولم کن و جانم بستان مستم کن و از هر دو جهانم بستان با هرچه دلم قرار گیرد بی تو

شهریور ۸۴ تا فروردین ۸۷ منتشر شد. برای دیدن قدم‌های بعدی دانش جعفری در این بازی، باید منتظر اتفاقات و پیامدهای آینده باشیم. بررسی اقدامات انجام شده یک مدیر اجرایی بستگی زیادی به مدیران بعدی او دارد. به همین شکل باید دید از این به بعد در دولت نهم و وزارت اقتصادش، روال کار به چه شکل خواهد بود. سپس می‌توان به طور دقیق‌تر و بهتری عملکرد دانش جعفری را بررسی کرد. از این رو عملکرد وزیر بعدی و وضعیت اقتصادی جامعه و تصمیمات دولت نهم، ذهنیت آیندگان را در خصوص عملکرد دانش جعفری شکل خواهند داد. مصمصامی سرپرست فعلی وزارت اقتصاد شده است. سرپرستی که به احتمال فراوان به عنوان جانشین دانش جعفری به مجلس برای اخذ رای معرفی خواهد شد. جانشینی که وظایف وزارت اقتصاد را تنظیم سیاست‌های اقتصادی و مالی کشور، ایجاد هماهنگی در امور مالی، اجرای برنامه سیاست‌های مالی، تنظیم و اجرای برنامه همکاری‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری‌های مشترک با کشورهای خارجی عنوان کرد و بیان داشت که بانوآوری و شکوفایی در این وزارتخانه، زمان باقی مانده را سپری خواهند کرد. بنابراین گذشت زمان ثابت خواهد کرد که مشکلات کنونی اقتصادی به دلیل سیاست‌های اشتباه دولت بدون در نظر گرفتن نقش وزارت اقتصاد بوده، یا به دلیل سیاست‌های وزیر اقتصاد این دولت؟

شرایطی که صندوق بین‌المللی پول در گزارش خود اعلام کرد که ایران رتبه اول خاورمیانه از لحاظ تورم و رتبه پنجم جهان است. نشریه اکونومیست هم از کاهش رشد اقتصادی ایران به ۱ درصد خبر داد. گرچه غلامحسین الهام در اولین مصاحبه مطبوعاتی خود در سال خبر تغییرات در کابینه را دروغ سیزده دانسته بود که توسط مطبوعات کمی دیرتر منتشر شد. اما طی روزهای بعد، حضور کمرنگ دانش جعفری و لغو نطق تلویزیونی احمدی نژاد بیش از پیش بر آن صحنه گذارد. گویا همین مشکلات اقتصادی بود که باید دولت از آنها برائت می‌جست و مقصری معرفی می‌کرد. ظاهراً دانش جعفری این را فهمیده بود که سعی کرد با دفاع از عملکرد خودش و انتقاد از دولت، دفاع قبل از حمله را آغاز نماید. اولین قدم را هم در مراسم تودیع برداشت.

قدم بعدی دانش جعفری انتشار گزارش کارشناسی دوران وزارتش بود. یک روز پس از تودیع همراه با گلایه‌ی دانش جعفری و معارفه حسین مصمصامی سرپرست جدید وزارت امور اقتصاد و دارایی، روابط عمومی این وزارتخانه، عملکرد ۲۸ ماهه دانش جعفری را که حاوی نقاط مثبت فراوانی بوده است، منتشر کرد، گزارش عملکرد وزارت امور اقتصادی و دارایی در حوزه سیاست‌های مالی، مالیاتی، خصوصی‌سازی، طرح سهام عدالت، سرمایه‌گذاری خارجی، امور بانکی و بیمه، بازار سرمایه و گمرک در دوران تصدی دانش جعفری از

نسبتاً زیادی از مجلس به خود اختصاص داد. مجلسی که به سه گزینه وزارت رای نداده بود. و طبق گفته خودش در چیدن کابینه نقش مهمی داشت. از این رو رئیس‌جمهور نقش ویژه‌ای برای وی در نظر داشت. به همین دلیل هم بود که وی را در وزارت اقتصاد قرار داد. قرار گرفتن دانش جعفری در سمت وزیر اقتصاد دولت نهم، تعجب همگان را سه سال پیش برانگیخته بود. زیرا وی در تفسیر مجمع تشخیص از سیاست‌های اصل ۴۴ نقش مستقیم و ویژه‌ای داشت و قرار گرفتن کسی که به میانه‌روی سیاسی شهرت داشت و بخصوص این که طرفدار اقتصاد آزاد بود، در کابینه دولت نهم، تعجب بسیاری را موجب شد. حتی برخی کارشناسان طی مصاحبه‌هایی می‌گفتند که دانش جعفری شخصی میانه‌رو است و در وضعیت موجود بهترین عضو کابینه محسوب می‌شود. اغلب کارشناسان بر این نکته اذعان داشتند که وی اصلاً تندرو نیست. و همین کارشناسان، امیدوار بودند که وی سیاست‌های تندرو را اتخاذ و اجرا نخواهد کرد؛ که تقریباً به همین شکل بود، اما کسی انتظار نداشت وی در برابر اقدامات تندروی اقتصادی دولت نهم که مهمترین آن تغییر شکل سازمان مدیریت بود، سکوت پیشه کند. اما مشکلات اقتصادی در سال ۸۷ به حدی رسید که نیاز به مقصر احساس می‌شد. زمه جدایی او از دولت همراه با پورمحمدی وزیر کشور در اوایل سال به گوش رسید؛ در

وزیران در ۲۷ سال اخیر

تعداد وزیران:

نخست وزیر میرحسین موسوی: ۶۱ نفر

ریاست جمهوری آیت‌الله هاشمی رفسنجانی: ۴۳ نفر

سید محمد خاتمی: ۳۹ نفر

محمود احمدی نژاد: ۲۳ نفر (تا کنون)

ماندگارترین وزیر در یک وزارتخانه: علی اکبر ولایتی (وزیر امور خارجه) با ۱۹۰ ماه سابقه وزارت.

ماندگارترین وزیر در دولت‌ها: بیژن نامدارزنگنه با خدمت در وزارتخانه‌های جهادسازندگی، نیرو و نفت ماندگارترین وزیر در دولت‌ها با بیش از ۲۰ سال وزارت

تغییرات در کابینه خاتمی و احمدی نژاد

سایر	برکناری	استیضاح	استعفا	
-	-	۲ عبدالله نوری، احمد خرم	۵ مصطفی معین، عطالله مهاجرانی، دری نجف‌آبادی، طهماسب مظاهری	خاتمی (۸ سال)
جمال کریمی‌راد (فوت)	۵ کاظم وزیري هامانه، علیرضا طهماسبی، محمد ناظمی اردکانی، داوود دانش جعفری، مصطفی پورمحمدی	-	۲ پرویز کاظمی، محمود فرشیدی	احمدی نژاد (نزدیک به ۳ سال)